

ЗАУВАЖЕННЯ

до звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відповідно до пункту 16 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851, ознайомившись із звітом думку експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33687
Назва ОП	Екстремальна та кризова психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

заклад вищої освіти надає мотивовані **зауваження до нього**:

Київський університет імені Бориса Грінченка в цілому погоджується із висновками ЕГ, розміщеними у Звіті про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Однак маємо деякі аргументи та пояснення щодо висловлених ЕГ зауважень і рекомендацій за відповідними критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми (рівень В):

Слабкими сторонами можна вважати: відсутність у опитуванні здобувачів щодо задоволеності навчанням за ОП запитань, які безпосередньо стосуються результатів навчання та компетентностей, а також уникнення конкретизації в оцінюванні ОП за певними освітніми компонентами. **Відповідь університету:** вважаємо, що перелік питань, що включаються до опитувань, які проводяться в університеті, належить до сфери автономії ЗВО. Формулювання в опитуваннях запитань, які стосуються результатів навчання та компетентностей, видається недоречним внаслідок неминучого суб'єктивізму здобувачів при спробах оцінити ці характеристики. Натомість, до уваги беруться об'єктивні критерії оцінювання якості сформованості програмних результатів навчання та компетентностей – результати проміжного контролю (заліки та екзамени), а в перспективі – результати підсумкової атестації. Анонімне анкетування, в змісті якого фігурують питання, спрямовані на визначення здобувачами рівня задоволеності якістю освіти за обраною освітньою програмою, рівня практичної спрямованості викладання та задоволеності методами навчання і викладання, а також організацією і змістом виробничої практики, позначення характеру професійного прогресу здобувачів під час навчання у магістратурі розміщені на сторінці кафедри за посиланням: https://il.kubg.edu.ua/images/2020-2021/KPOSP/anketa_dlya_studenentiv.pdf. Анкета також містить відкриті питання щодо недоліків реалізації освітньої програми у баченні респондентів і пропозицій щодо її вдосконалення. Опрацювання результатів анкетування дозволяє скласти цілком виразну картину щодо загальної задоволеності здобувачів навчанням за ОП, а щорічне опитування здобувачів «Викладач очима студентів», яке охоплює всіх НПП університету, дає конкретизацію в оцінюванні ОП за певними освітніми компонентами, зокрема навчальними дисциплінами. Окрім того, опитування здобувачів для з'ясування задоволеності ними якістю надання освітніх послуг відбувається через постійну комунікацію з гарантом і завідувачем випускової кафедри.

В ОП відображено лише один сформований блок вибірових дисциплін, програмні результати та компетентності яких не відповідають програмним результатам та компетентностям вибірових дисциплін альтернативного вибору (умовного блоку), поданого в каталозі вибірових дисциплін. **Відповідь університету:** вибір здобувачами навчальних дисциплін відбувається згідно з «Положенням про порядок та умови здійснення

вибору навчальних дисциплін студентами Київського університету імені Бориса Грінченка» https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_642_25.11.2016.pdf. Вибіркова частина ОП включає в себе два блока, що є тотожними за загальним обсягом кредитів, розподілом їх за семестрами, формами контролю. Перший варіант: вибір сформованого блоку ОК, спрямованих на поглиблення фахових компетентностей у галузі кризового консультування («Психологія насильства», «Психотехніки допомоги в ситуації втрати та горя», «Практикум з кризового консультування» тощо). Другий варіант: вибір з «Каталогу курсів», що дозволяє розширити загальну психологічну компетентність здобувачів («Політична психологія», «Психологія професійного самоздійснення», «Психологія ментальності клієнта» тощо). Таким чином, невідповідність компетентностей і результатів навчання пояснюється тим, що ці блоки вибіркового дисциплін мають не альтернативне, а різне функціональне призначення.

Висока навантаженість на деякі освітні компоненти щодо розвитку завеликої кількості загальних та спеціальних компетентностей. **Відповідь університету:** в основу матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП покладено принцип синергійного характеру формування як загальних, так і спеціальних компетентностей, згідно з яким саме сукупний результат опанування здобувачами змісту всіх освітніх компонент забезпечує якісну фахову підготовку за ОП. Також високу навантаженість деяких освітніх компонент великою кількістю загальних та спеціальних компетентностей можна пояснити інтегрованим характером змісту цих компонент, який об'єднує кілька модулів (наприклад, ОК 4 «Кризова психологія з практикумом» складається з трьох модулів – «Життєві кризи особистості», «Суїцидологія», «Психосоматичні ресурси особистості»).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми (рівень В):

До слабких сторін програми можна віднести: структурно-логічна схема в ОП є певною мірою формальною, оскільки представлена лише у формі табличного розподілу дисциплін за семестрами; **Відповідь університету:** на підставі відсутності уніфікованих нормативних вимог щодо оформлення структурно-логічних схем, не вважаємо за недолік, що структурно-логічна схема презентована у формі табличного розподілу ОК між трьома семестрами, тим більше, що останній семестр присвячений проходженню практик та атестації.

В ОП не відображено альтернативні варіанти формування індивідуальної траєкторії розвитку за рахунок вибору освітніх компонентів, анотації освітніх компонентів, що містяться в Каталозі вибіркового дисциплін, на думку експертної групи, є надто стислими і недостатніми для презентації їх змісту студентам. **Відповідь університету:** формування індивідуальної траєкторії розвитку здобувачів реалізується як можливістю вибору блоку дисциплін вузькоспеціальної підготовки «Кризове консультування» чи дисциплін з «Каталогу курсів», так і можливістю зарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті та шляхом академічної мобільності. Багаторічний досвід використання в університеті «Каталогу ...» показав достатність презентованої інформації для можливості здійснення студентом вибору. Для уточнення здобувач має право та можливість звернутися до викладачів, які забезпечують викладання тієї чи іншої дисципліни.

Розвиток здатності спілкуватися іноземною мовою реалізується в межах лише одного освітнього компоненту. **Відповідь університету:** підґрунтям для збагачення іноземною компетентності здобувачів є складання ними вступного іспиту з іноземної мови під час вступу до магістратури. Під час навчання провідним ОК, в межах якого безпосередньо розвивається здатність здобувачів спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, є ОК1 «Професійне спілкування іноземною мовою». Також в межах вивчення інших освітніх компонентів і при підготовці кваліфікаційної магістерської роботи здобувачі опрацьовують іноземні науково-методичні джерела, зокрема на платформі наукометричних баз Scopus і Web of Science Core Collection, ресурсів SpringerRink, Libraria <http://library.kubg.edu.ua/informatsiya/oholoshennia/vidkryto-povnyi-dostup.html>, безкоштовний доступ до яких надано університетом; при написанні наукових статей укладають їх анотації іноземною мовою.

Потужні можливості соціально-психологічної служби Київського університету імені Бориса Грінченка для проходження магістрантами практики залишаються невикористаними. **Відповідь університету:** можливість використання соціально-психологічної служби Університету Грінченка як бази для проходження магістрантами практики (зокрема, консультаційної) була відхилена через: по-перше, специфіку роботи цієї служби як відповіді на запити і неможливість передбачення обсягу і змісту цих запитів у контексті повномірного виконання здобувачами завдань практики; по-друге, через ризик порушення принципу конфіденційності роботи служби, клієнтами якої є студенти та викладачі Університету. Але на майбутнє буде розглянута можливість використання досвіду цієї служби при формуванні завдань виробничої практики для здобувачів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми (рівень В):

Слабкою стороною можна визначити не високу залученість практиків до проведення лекцій та практичних занять. **Відповідь університету:** ОП реалізується з 2019 року. За цей період залучення практиків до проведення лекцій та практичних занять неодноразово відбувалось: через проведення виїзних занять на базі America House Kyiv <https://il.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-instytutu/kafedra-zahalnoi-vikovoii-ta-pedahohichnoi-psykholohii/podii/2608-uchast-studentiv-psykholohiv-u-seminari-konsultatsii-informatsiini-mify-manipuliatsii-feiky.html>, НДСЛ «Охмадит» <https://il.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-instytutu/kafedra-zahalnoi-vikovoii-ta-pedahohichnoi-psykholohii/podii/2621-vyizni-zaniattia-dlia-studentiv-psykholohiv-u-ndsl-okhmadyt.html>, гостьових лекцій <https://il.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-instytutu/kafedra-zahalnoi-vikovoii-ta-pedahohichnoi-psykholohii/podii/2853-hostova-lektsiia-psykholohichniy-suprovod-pidhotovky-ofitseriv-hrup-tsyvilno-viiskovoho-spivrobitnytstva-do-realizatsii-myrotvorchoi-misii-2.html> та гостьових майстер-класів <https://il.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-instytutu/kafedra-zahalnoi-vikovoii-ta-pedahohichnoi-psykholohii/podii/2859-onlain-maister-klas-stosunky-batkiv-i-ditei-proity-cherez-bil-khvoroby.html>. Викладена вище інформація була презентована ЕГ. Безумовно, планується і надалі продовження реалізації практики залучення фахівців з психології до проведення лекцій і практичних робіт за рахунок розширення сфер і суб'єктів науково-дослідної й освітньої співпраці.

Додатки:

Відсутні

Шляхом підписання цих зауважень запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: Огнев'юк Віктор Олександрович

Дата підпису: 26.11.2020 р.